

Hur mycket tid ägnar barn och ungdomar åt olika aktiviteter på sin fritid?

**En uppföljning över tid för barn och ungdomar i åldersgruppen
10-19 år i Jönköping**

Stig Elofsson

Förord

Ung livsstil är ett forsknings- och utvärderingsprojekt som studerar ungas levnadsvanor och livsvillkor inom en rad områden samt preferenser inom fritid och kultur. Projektet är ett samarbete mellan ett femtontal kommuner i Sverige. Forskningsprojektet startade 1984 vid sociologiska institutionen på Stockholms universitet för att undersöka barns/ungdomars fritidsvanor och preferenser inom fritid. Sedan studien 2004/2005 i Stockholm har perspektivet vidgats och strävat efter att mer utförligt kunna beskriva och analysera barns/ungdomars livsvillkor. I första hand står dock fortfarande deras situation och preferenser på fritidsområdet i centrum för våra studier. Sedan år 2000 genomförs studier inom Ung livsstil också i grund- och gymnasiesärskolan.

Dessa undersökningar ger ett viktigt underlag för att politiker skall kunna utforma en politik för barn- och ungdomar. Olika rapporter inom ung livsstil finns att ladda ned gratis på www.unglivstil.org Ung livsstil finns även på Facebook! Följ forskningsprojektet för att se de senaste resultaten www.facebook.com/unglivstil,

Stockholm 2024

Stig Elofsson Fil. Dr i statistik och docent i socialt arbete
E-post stig.elifsson1939@gmail.com

C författare

Innehållsförteckning

Inledning	1
Material och metod	2
Genomförande	2
Undersökningsgrupp	2
Frågan kring hur mycket tid barn och ungdomar lägger på olika aktiviteter på sin fria tid	3
Statistisk metod	3
Förändringar över tid?	4
Hjälper till hemma	4
Idrott/motion/dans	6
Arbetat mot betalning	7
Läst läxor	9
Träffat/umgått med kompisar	10
Läst böcker, lyssnat på ljudböcker	11
Använt sociala medier	11
Tittat på film, tv, serier	11
Lyssnat på musik	14
Spelat dataspel	15
Jönköping jämfört med andra kommuner	18
Hjälpt till hemma.	18
Idrottat/motionerat/dansat	19
Arbetat mot betalning	20
Läst läxor	20
Träffat/umgått med kompisar	21
Läst böcker/lyssnat på ljudböcker	21
Tittat på film, tv, serier	22
Använt sociala medier	22
Lyssnat på musik	23
Spelat dataspel	24
En sammanfattande bild	24
Sammanfattning	26
Referenser	27

Inledning

Jönköping är speciell bland de kommuner som *Ung livsstil* samarbetat med genom att man här genomfört undersökning kring barns och ungdomars levnadsvillkor vart tredje år sedan 1994. Detta innebär att det är den kommun som kontinuerligt kan följas under längst period¹. Detta innebär att det i vissa fall finns möjlighet att studera utvecklingen – t. ex. när det gäller deltagande i förening och upplevd livskvalitet – under nästan 30 år. Under tiden har dock undersökningarna vidgats och nya frågor förts in. I dessa fall blir uppföljningsperioden kortare men i många andra fall kan data följas upp sedan 2006 vilket ger en uppföljningsperiod på mer än 15 år.

Hur mycket tid barn och ungdomar ägnar sig åt olika aktiviteter på sin fria tid är en fråga som är möjlig att följa upp från 2006 och framåt. I ett par fall – hur mycket tid man hjälper till hemma samt hur mycket man tittar på TV/film – finns frågorna med redan i studierna från 2004.

Syftet med den här rapporten är att studera vilka förändringar som skett när det gäller hur mycket tid barnen och ungdomarna lägger ned på de olika aktiviteterna.

---

¹ Även i Helsingborg kan en kontinuerlig uppföljning göras från år 2000, eftersom man även där gjort undersökningar vart tredje år efter detta.

Material och metod

Målet med undersökningen *Ung livsstil* har varit att beskriva barns och ungdomars fritids- och levnadsvillkor i Jönköping. Eftersom liknande studier genomförts i Jönköping genomförts sedan 1994 är det också möjligt att se hur förtroende för föräldrar förändrats under en lång tidsperiod.

Genomförande

Eleverna har fyllt i enkäterna under lektionstid i skolan. Vid varje undersökningstillfälle har en anställd från kultur- och fritidsförvaltningen i Jönköping eller från *Ung livsstil* varit närvarande i klassen när enkäten fylldes i. Den ansvarige har också vid de flesta tillfällena introducerat enkäten för eleverna och samlat in dessa efter att de fyllts i. Har eleverna haft frågor eller svårigheter vid ifyllandet av enkäten har den anställde från fritidsförvaltningen (eller motsvarande) och läraren hjälpt till.

I undersökningarna har tydligt markerats att det är frivilligt att besvara enkäten och att svaren är anonyma. För att garantera anonymiteten har dessa sedan direkt samlats in – utan att någon studerat svaren i de enskilda enkäterna- och flyttats till kultur- och fritidsförvaltningen. Där har sedan svaren på öppna frågor kodats och efter detta har enkäterna lästs in på data.

Undersökningsgrupp

Urvalet i Jönköping liksom i andra kommuner som studerats inom *Ung livsstil* har genomförts genom ett slumpmässigt stratifierat urval². Liksom i andra studier som genomförts inom *Ung livsstil* ingår både kommunala skolor och friskolor i urvalet. Detta innebär att resultaten kan ses som representativa för alla elever – utom de som går i sär- eller resursskolor - i hela kommunen. Sammantaget har 25 755 elever från mellan- och högstadiet samt gymnasiet besvarat enkäterna. Bortfallet består främst av elever som av olika skäl inte varit närvarande vid den lektion då enkäterna besvarades.

Tabell 1. Jönköping. *Undersökningsgrupp. Antal svarande efter kön, stadium och undersökningsår.*

Undersökningsår	Mellanstadiet		Högstadiet		Gymnasiet	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
1994	236	224	352	336	310	268
1997	210	214	370	343	314	285
2000	205	225	354	341	273	296
2003	335	334	579	523	351	328
2006	358	341	634	609	506	453
2009	372	354	551	574	551	503
2012	375	335	542	567	425	453
2015	438	414	608	589	586	536
2018	406	439	602	617	514	620
2021/22	416	456	598	635	593	579
Summa	3351	3336	5190	5134	4423	4321

² En detaljerad bild av hur urvalen i alla *Ung livsstil*s studier gjorts presenteras i Blomdahl/Elofsson, **Hur många motionerar/idrottare för lite och vilka är dom?** kapitel 2

Frågan kring hur mycket tid barn och ungdomar lägger på olika aktiviteter på sin fria tid

I enkäten från 2021/22 lyder frågan på följande sätt: *Hur många timmar har du ägnat dig åt följande under de senaste 7 dagarna på din fritid?* De alternativ som ungdomarna får besvara innefattar vanliga, dagliga aktiviteter men också aktiviteter som får ekonomiskt stöd från kommuner antingen genom satsningar på anläggningar/verksamheter eller genom mer direkt ekonomiskt stöd. Svartalternativen är: Ingen tid alls, 1 timme, 2 timmar, 3-4 timmar, 5-10 timmar, 11-20 timmar samt mer än 20 timmar. De alternativ som ingår är:

Tittat på film, tv, serier

Lyssna på musik (ej i mellanstadiet)

Använt social medier

Spelat data-/tv-spel eller spel i mobilen

Läst eller lyssnat på böcker

Hjälpt till hemma

Idrottat/tränat/ansat

Gjort läxor

Träffat kompisar

Jobbat och fått betalt (ej i mellanstadiet)

Målat/tecknat/fotograferat/spelat musikinstrument/sjungit i kör/skrivit berättelser (ej i mellanstadiet)

Uppgifterna kring tidsanvändning presenteras som medeltid (medelvärde) där beräkning utgår från medelvärdet i de olika svartalternativen³.

Statistisk metod

I ett första steg redovisas medelvärden uppdelade efter kön och stadier. För att få en tydligare bild av utvecklingen har värdena lagts in i diagram där trenden studeras med trevägs glidande medelvärden. Detta innebär att värdet för varje år – från 1997 till 2015 – skattats som medelvärdet av värdet året innan, det aktuella värdet och året efter. I några fall har linjär regressionsanalyser gjorts för att få en bild av trenden över tid. Detta leder till att effekten av mer tillfälliga variationer dämpas.

---

³ För alternativet mer än 20 timmar används värdet 24.

Förändringar över tid?

För samtliga de aktiviteter som behandlas i enkäterna från 2021/22 finns mer eller mindre likartade data från flera tidigare undersökningar som gjort i Jönköping. I huvudsak är skalnivåerna likartade. Däremot har alternativen formulerats på något olika sätt. Mest framträdande är här att alternativet titta på film, TV, serier i vissa fall behandlats som två alternativ, ett om att titta på TvV, ett annat om att titta på TV/video. I det senare fallet har tiden för de båda alternativen slagits samman. Det andra är alternativet att använda sociala medier. I vissa fall ingår surfat på internet respektive chatta på internet som två separata alternativ. Även i dessa fall summeras tiden för dessa båda alternativ för att ge en bild av användningen av sociala medier. Ordningen som de olika alternativen redovisas utifrån två perspektiv, där det första gäller hur säkra uppgifterna kan bedömas vara över tid. Först kommer här de alternativ som bedöms som säkrast – alternativen har formulerats på samma sätt – i slutet de där bedömningarna av utvecklingen måste ses som mer osäker. Det andra perspektivet för valet är under hur lång tid data kan följas. Inom varje grupp presenteras först de alternativ som studerats under längst tid. Alternativet *Målat/tecknat/fotograferat/spelat musikinstrument/sjungit i kör/skrivit berättelser* tas inte upp här eftersom det inte funnits med i några tidigare undersökningar.

Hjälper till hemma

Uppgifterna om hur mycket barnen och ungdomarna hjälper till hemma får bedömas som säkra eftersom alternativet hela tiden haft samma formulering. Det finns data redan från undersökningarna 1994, dock ej åren 2000 och 2003, och framåt. I tabell 2 presenteras genomsnittligt antal timmar uppdelat efter kön och stadium

Tabell 2. Jönköping. Timmar barn/ungdomar uppger att de hjälpt till hemma den senaste veckan. Medelvärde. (#)

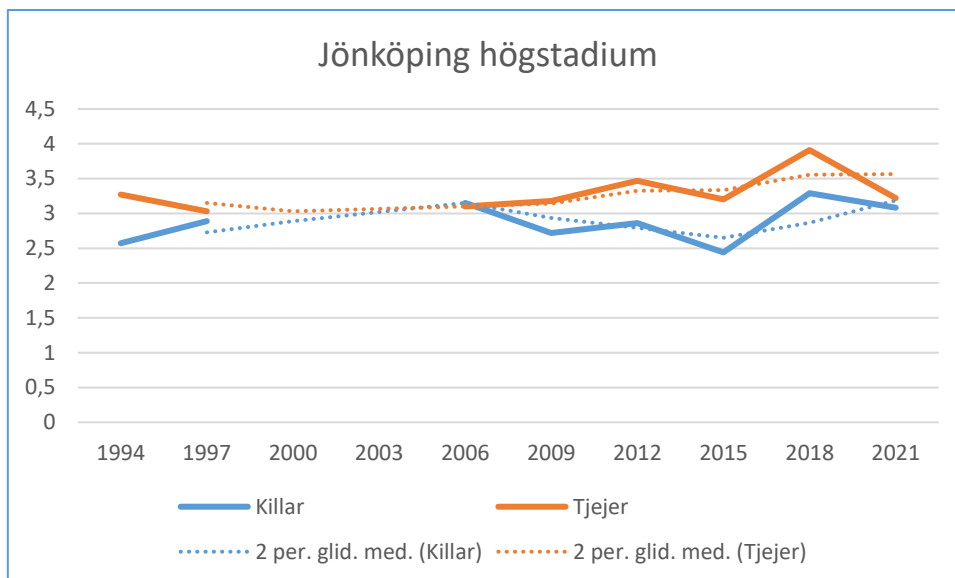
År	Mellanstadiet		Högstadiet		Gymnasiet	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
1994			2,57	3,27	3,06	4,25
1997			2,88	3,03	2,70	3,32
2006			3,15	3,10	4,36	4,38
2009	2,52	2,32	2,72	3,18	3,73	3,94
2012	2,28	2,83	2,86	3,47	4,10	3,93
2015			2,44	3,20	3,09	4,09
2018	2,74	3,89	3,29	3,91	3,52	3,92
2021/22	2,26	2,77	3,08	3,22	3,05	3,84

Alternativet fanns inte med i undersökningarna 2000 och 2003.

Ser vi till mellanstadiet tycks det knappast ha skett några tydliga förändringar bland killar, däremot tycks tiden tjejer ägnat mindre tid åt att hjälpa till hemma år 2009 än senare.

För att ge en klarare bild av utvecklingen i högstadiet presenteras värdena i diagram 1.a nedan. En bild av trenden över tid presenteras genom att redovisa glidande trestegs glidande medelvärden (i diagrammet 2 per. glid. med) som streckade linjer i diagrammet.

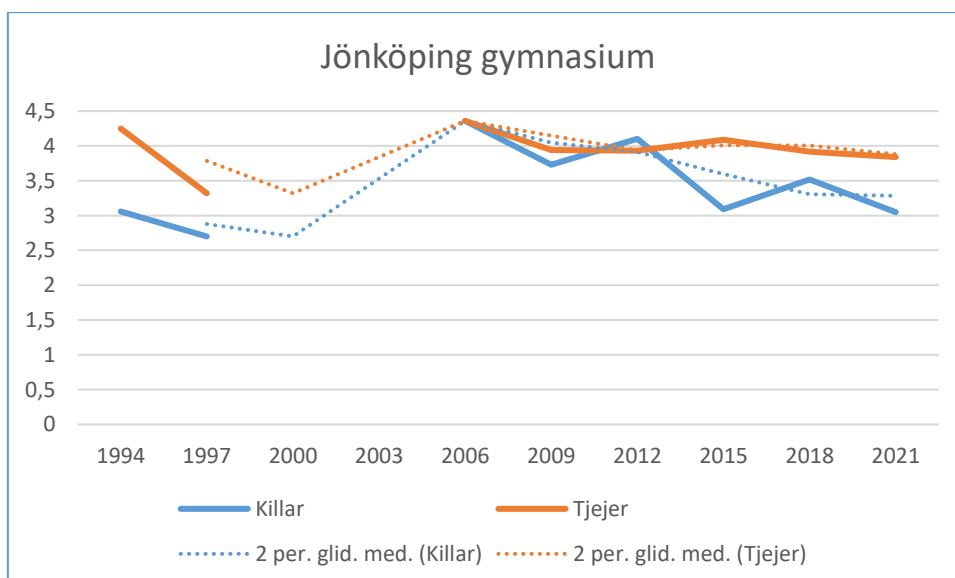

Diagram 1.a Jönköping högstadium. Timmar barn/ungdomar uppger att de hjälpt till hemma den senaste veckan. Medelvärde.

Resultaten tyder på att det bland killar skett en ökning under senare tid, från 2006 och framåt. Bland tjejerna varierar värdena mera men även här tycks tiden dessa hjälper till hemma ha ökat sedan år 2015. Ett viktigt faktum är att värdena från de två senaste undersökningarna är minst lika höga som värdena från 1990-talets slut.

Frågan är hur utvecklingen ser ut i gymnasiet. Uppgifterna presenteras på samma sätt i diagram 1.b

Diagram 1.b Jönköping gymnasium. Timmar barn/ungdomar uppger att de hjälpt till hemma den senaste veckan. Medelvärde.

Bland killar framträder en klar nedgång av hur mycket tid de hjälper till hemma från 2006 och framåt, bland tjejer mindre förändring, möjligen en svag minskning. Ett viktigt faktum att observera är att den tid ungdomarna hjälper till hemma för närvarande inte är lägre än vad som gällde i slutet på 1990-talet. Ser vi till värdena från 1997 är de snarare något högre.

Idrott/motion/dans

Även uppgifterna kring hur mycket tid som barnen och ungdomarna ägnat sig åt idrott/motion får bedömas som ganska säkra. I detta fall finns uppgifter från 2006 och framåt. Resultat från de olika undersökningarna presenteras i tabell 3

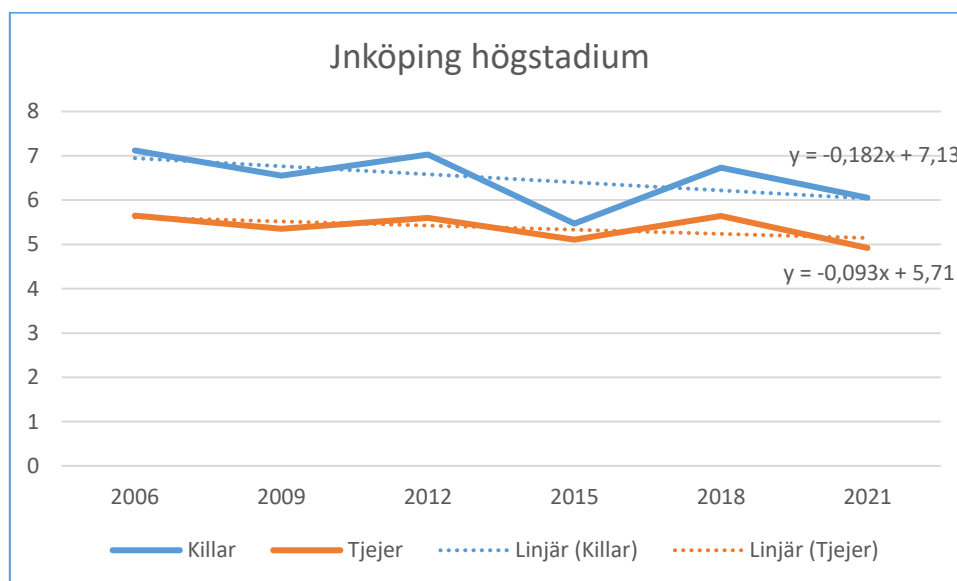
Tabell 3. Jönköping. Timmar barn/ungdomar uppger att de ägnat sig åt idrott/motion/dans den senaste veckan. Medelvärde.

År	Mellanstadiet		Högstadiet		Gymnasiet	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
2006 #			7,12	5,65	7,01	5,23
2009	5,45	3,81	6,55	5,35	6,02	4,37
2012	6,00	4,35	7,03	5,60	6,44	4,87
2015			5,47	5,11	5,93	5,16
2018	6,46	5,10	6,73	5,64	6,40	5,25
2021/22	4,02	3,87	6,05	4,92	6,19	5,15

Alternativet har formulerats som tränat/motionerat.

I mellanstadiet har tiden som barnen uppger att de idrottat/motionerat/dansat tydligt ökat från 2009 till 2018. År 2021/22 minskar denna tid, bland pojkar markant lägre än 2009, bland tjejer på ungefär samma nivå. En fråga är om pandemin har påverkat.

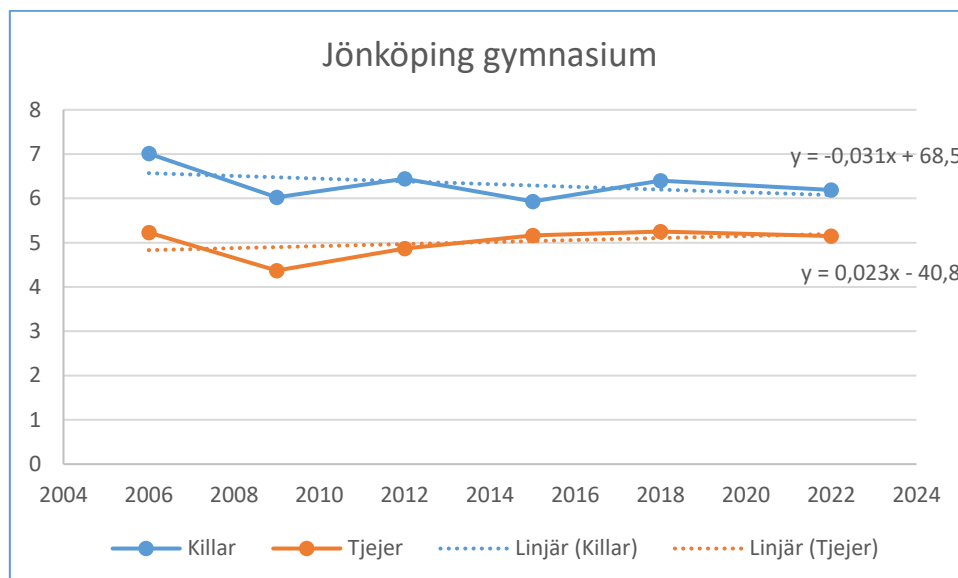
Serierna i högstadiet och gymnasiet är längre varför dessa innan tolkningen presenteras i diagram. För att få en bild av trenden redovisas resultat från linjära regressionsanalyser.

Diagram 2.a Jönköping högstadium. Timmar barn/ungdomar uppger att de idrottat/motionerat/dansat den senaste veckan. Medelvärde.

Både bland killar och tjejer tycks tiden som ungdomarna ägnat sig åt idrott/motion/dans ha minskat sedan 2006. Detta tycks också gälla om vi tar bort värdena för 2021 – där värdena är speciellt låga (eventuellt beroende på pandemin). Nedgången är starkare bland killar än bland tjejer

Hur ser det då ut i gymnasiet?

Diagram 2.b Jönköping gymnasium. *Timmar barn/ungdomar uppger att de idrottat/motionerat/dansat den senaste veckan. Medelvärde.*

Förändringarna tycks vara ganska små, speciellt om vi tar hänsyn till att andelen ungdomar som uppgav att de idrotta, motionerat är ovanligt hög 2006. Ser vi till de två senaste undersökningarna är skillnaden mycket liten, det finns inga tecken på att värdena från 2022 – på grund av eventuell inverkan från pandemin – skulle vara speciellt låga.

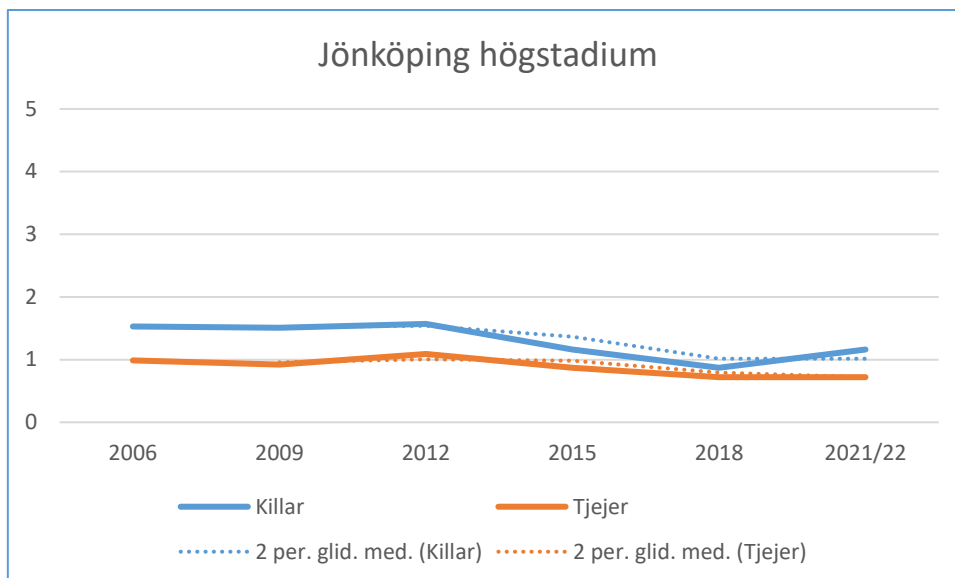
Arbetat mot betalning

Alternativet finns – ganska naturligt – inte med i mellanstadiet. Uppgifterna kring hur mycket tid ungdomar lägger ned på att arbeta mot betalning, som finns med i enkäterna sedan 2006, får betraktas som ganska säkra. I tabell 4 redovisas genomsnittliga antalet timmar som de uppger att de arbetat med lön uppdelat efter kön och stadium.

Tabell 4. Jönköping. *Timmar barn/ungdomar uppger att de arbetat mot betalning den senaste veckan. Medelvärde.*

År	Högstadiet		Gymnasiet	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
2006	1,53	0,99	3,89	3,05
2009	1,51	0,92	3,14	3,32
2012	1,57	1,09	3,53	3,25
2015	1,16	0,87	3,76	4,35
2018	0,87	0,72	2,93	3,70
2021/22	1,16	0,72	2,30	3,35

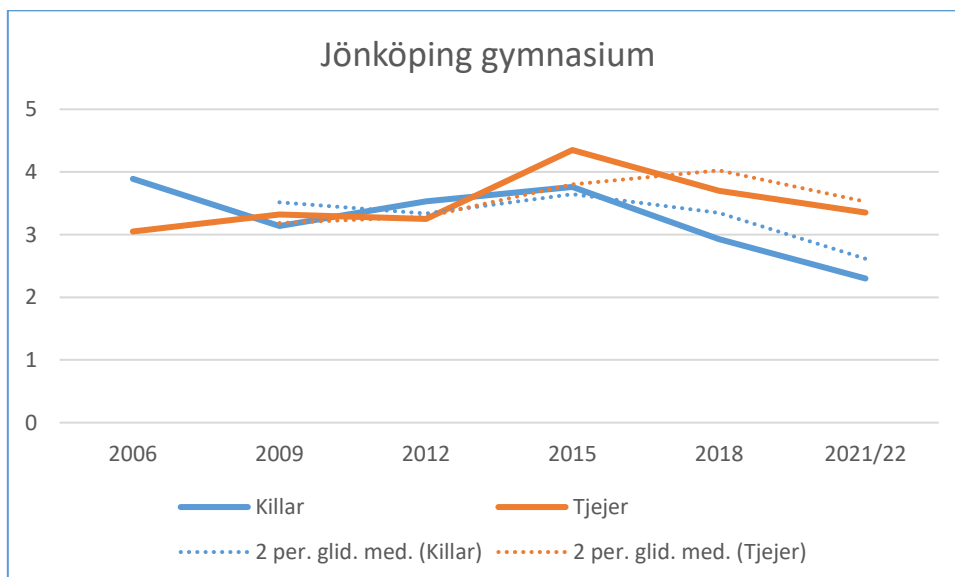
Ser vi till högstadiet handlar det om att det är få som arbetat med lön och att även de som gjort detta endast arbetat ett fåtal timmar. I diagram 3.a presenteras värdena för år 2006 och framåt. Trenden har uppskattats med hjälp av linjär regression.

Diagram 3.a Jönköping högstadium. *Timmar barn/ungdomar uppger att de arbetat mot betalning den senaste veckan. Medelvärde.*

Både bland killar och tjejer har det skett en klar minskning av den genomsnittliga tid som ägnas åt att arbeta mot betalning speciellt mellan perioden 2006 -12 och 2015 och framåt. Nedgången är större bland killar.

Hur ser det då ut i gymnasiet? Efter en bedömning skattas trenden här med hjälp av glidande trestegs medelvärden (2 per. glid. med) istället för linjär regression.

Diagram 3.b Jönköping gymnasium. *Timmar barn/ungdomar uppger att de idrottat/motionerat/dansat den senaste veckan. Medelvärde.*

Trenden tycks vara likartad bland tjejer och killar. Det finns tecken på en viss ökning i början av perioden, speciellt från 2009 till 2015. Efter detta har det skett en nedgång.

Läst läxor

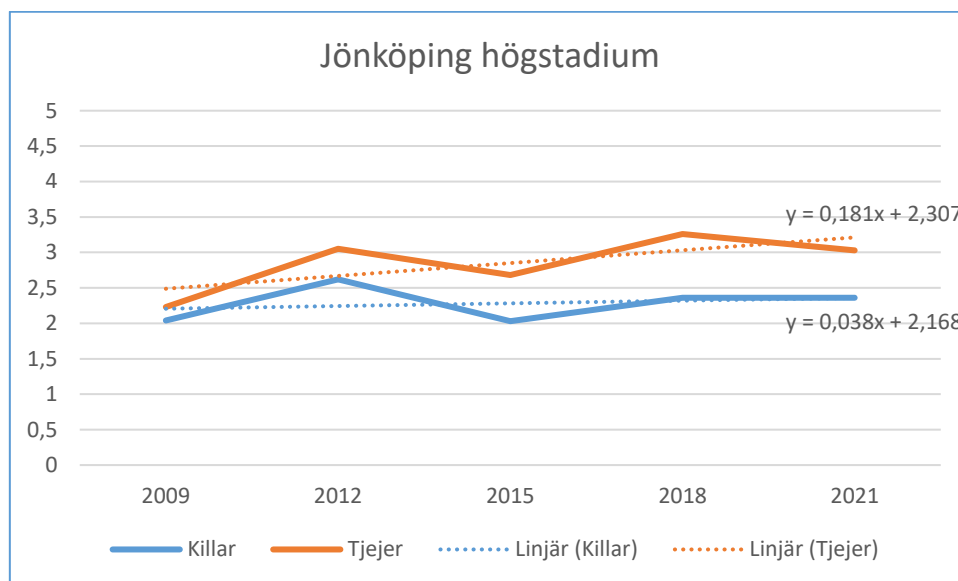
Frågan har i alla de undersökningar den ingår i haft samma formulering, vilket innebär att uppgifterna kan bedömas som säkra. Den första gången alternativet fanns med är från undersökningarna år 2009. I tabell 5 redovisas medelvärden uppdelade efter kön och ålder för de olika undersökningsåren.

Tabell 5. Jönköping. Timmar barn/ungdomar uppger att de läst läxor den senaste veckan. Medelvärde.

År	Mellanstadiet		Högstadiet		Gymnasiet	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
2009	1,73	1,58	2,04	2,23	2,60	4,60
2012	1,81	2,11	2,62	3,05	3,02	4,73
2015			2,03	2,68	2,82	4,06
2018			2,36	3,26	2,93	4,74
2021/22	2,01	2,16	2,36	3,03	3,00	3,78

Bland killarna i mellanstadiet ligger den genomsnittliga tiden för läsläsning högre år 2021 än åren 2009 och 2012. Bland tjejerna är det däremot främst år 2009 som skiljer ut sig – värdet ligger här lägre än åren 2012 och 2021.

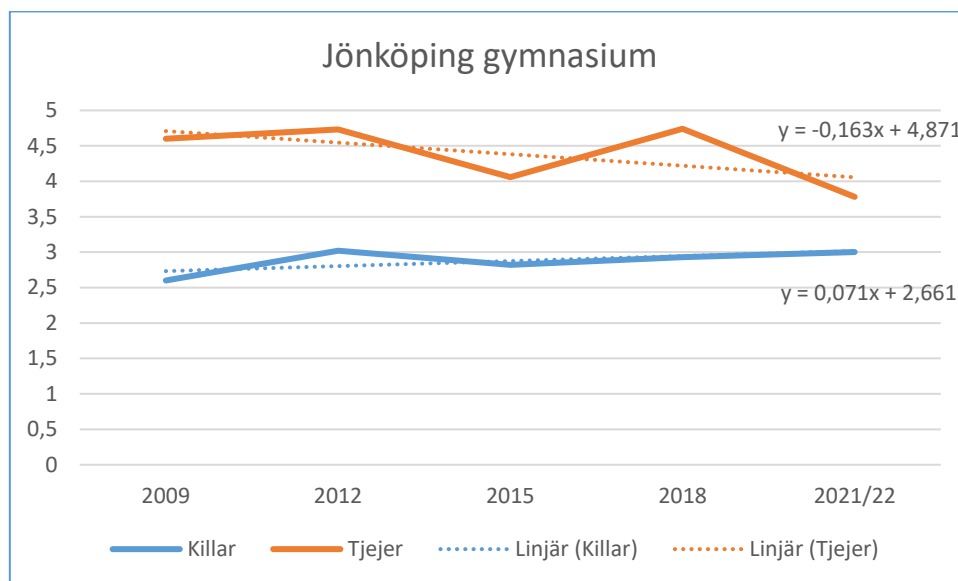
Serierna i högstadiet och gymnasiet är längre varför dessa innan tolkningen presenteras i diagram. För att få en bild av trenden redovisas resultat från linjära regressionsanalyser. Vi börjar med att studera hur det ser ut i högstadiet (diagram 4.a).

Diagram 4.a Jönköping högstadium. Timmar barn/ungdomar uppger att de läst läxor den senaste veckan. Medelvärde.

Trenden för tjejerna pekar tydligt mot att tiden dessa lägger ned på läsläsning har ökat över tid – från omkring två timmar år 2009 till omkring tre timmar i dagsläget. Även bland killarna pekar trenden mot att det skett en svag ökning men i huvudsak tycks tiden de lägger ned på läsläsning genomgående ligga endast något över två timmar. Den olikartade utvecklingen innebär att det i nuläget finns en klar skillnad mellan tjejer och killar medan denna var liten år 2009.

Frågan är då vad som hänt i gymnasiet. Resultaten tillsammans med trendlinje – resultat från linjär regression – presenteras i diagram 4.b.

Diagram 4.b. Jönköping gymnasium. Timmar barn/ungdomar uppges att de läst läxor den senaste veckan. Medelvärde.

Bilden skiljer sig klart från den som framträdde i högstadiet. Trenden pekar mot att den genomsnittliga tiden som ungdomar lagt ned på läsläsning har minskat bland tjejerna och ökat bland killarna, vilket innebär att könsskillnaderna minskat. Förändringarna är dock begränsade, inte alls lika stora som bland killarna på högstadiet.

Träffat/umgåtts med kompisar

Även frågan kring hur mycket tid ungdomarna använt för att träffa kompisar har samma formuleringar i de undersökningar där denna ingår, däremot finns alternativen endast med i undersökningarna från 2015 – mellanstadiet år 2018 - och framåt. Uppgifter kring hur mycket tid barn och ungdomar ägnat sig åt att träffa kompisar presenteras i tabell 6 uppdelat efter kön, stadium och undersökningsår.

Tabell 6. Jönköping. Timmar barn/ungdomar uppges att de umgåtts med kompisar den senaste veckan. Medelvärde.

År	Mellanstadiet		Högstadiet		Gymnasiet	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
2015			6,40	7,45	9,11	8,98
2018	5,35	6,49	6,75	7,26	7,70	7,27
2021/22	5,95	5,39	5,81	5,92	5,96	6,22

Ser vi till mellanstadiet där data endast finns för 2018 och 2021 skiljer sig bilden mellan killar och tjejer. Bland killar har tiden de i genomsnitt umgåtts med kompisar ökat med något mer än en halvtimme, medan den bland tjejer tycks ha minskat med mer än en timme. Bland högstadietjejer liksom bland gymnasieungdomar finns en markant nedgång av den genomsnittliga tiden man umgåtts med kompisar från 2015 till 2021/22. Bland killar i högstadiet är bilden inte lika entydig men värdet för 2021 ligger klart lägre än de båda tidigare åren.

Läst böcker, lyssnat på ljudböcker

Även alternativet att läsa böcker har samma formulering i de enkäter där den ingår. I högstadiet och gymnasiet finns uppgifter från 2015 och framåt, i mellanstadiet endast från den senaste undersökningen.

Tabell 7. Jönköping. *Timmar barn/ungdomar uppger att de läst eller lyssnat på böcker den senaste veckan. Medelvärde.*

År	Mellanstadiet		Högstadiet		Gymnasiet	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
2015			1,10	1,70	1,13	1,56
2018			1,10	1,58	1,01	1,48
2021/22	2,12	2,17	1,06	1,86	1,29	1,62

Det är svårt att i högstadiet och gymnasiet se en tydlig trend, möjligen kan vi notera att de högsta medelvärdena bland högstadietjejer och bland ungdomar i gymnasiet finns i undersökningen från 2021/22. Det finns i varje fall inget stöd för att den genomsnittliga tid som ungdomar ägnat åt att läsa böcker skulle ha minskat sedan 2015.

Använt sociala medier

Som redan påpekats har frågan kring hur mycket man använt sociala medier i studierna från 2015 och 2018 formulerats som två alternativ, nämligen surfat på internet respektive chatta på internet som två separata alternativ. I analyserna nedan har dessa båda alternativ summerats för att ge en bild av användningen av sociala medier.

Tabell 8. Jönköping. *Timmar barn/ungdomar uppger att de använt sociala medier den senaste veckan. Medelvärde.*

År	Mellanstadiet		Högstadiet		Gymnasiet	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
2015			4,07	7,91	5,81	9,85
2018	2,67	4,34	5,57	8,71	6,36	9,21
2021/22	3,60	4,28	6,48	6,68	7,30	8,69

Bilden skiljer sig mellan könen. Bland killar i alla stadier har den genomsnittliga tiden de ägnat åt sociala medier ökat i mer eller mindre utsträckning. Bland tjejer tycks däremot den genomsnittliga tiden ha minskat. För killar gäller alltså att de i dagsläget använder sociala medier i högre utsträckning än tidigare, för tjejer gäller motsatsen.

Tittat på film, TV, serier

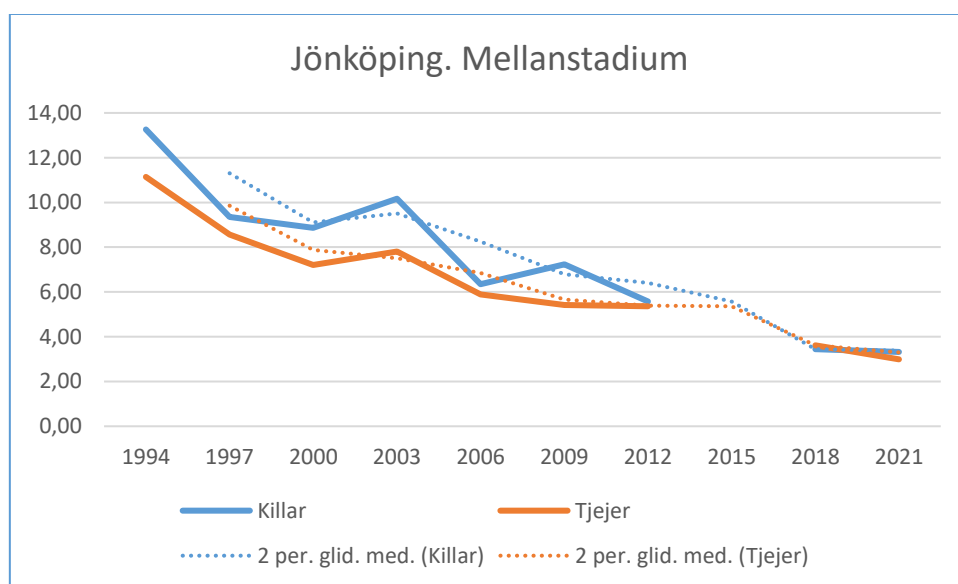
Uppgifterna när det gäller hur mycket tid barn och ungdomar har ägnat sig åt att titta på film/TV/serier är mer osäkra eftersom alternativen formulerats på olika sätt i undersökningarna. Åren 1994, 2003, 2009 och 2015 innefattar de presenterade värdena summan av två specifika alternativ i de olika enkäterna där man separerat mellan att titta på tv och att titta på film. I tabell 9 presenteras genomsnittlig tid som barn och ungdomar ägnat sig åt att titta på TV/film de olika åren uppdelat efter kön och stadium.

Tabell 9. Jönköping. Timmar barn/ungdomar uppger att de tittat på film, TV, serier den senaste veckan. Medelvärde.

År	Mellanstadiet		Högstadiet		Gymnasiet	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
1994 #	13,26	11,14	14,48	11,27	12,70	8,53
1997 ##	9,35	8,57	10,18	9,70	9,65	7,04
2000 ##	8,86	7,20	9,85	9,32	10,98	7,89
2003 #	10,16	7,80	12,00	11,08	13,74	10,24
2006	6,35	5,89	7,51	6,30	7,54	7,36
2009 #	7,23	5,42	10,59	8,86	10,76	8,31
2012	5,58	5,36	8,77	8,67	10,24	8,20
2015 ###			5,11	5,89	6,82	6,70
2018	3,44	3,61	4,74	6,42	5,02	6,24
2021/22	3,32	2,99	3,84	4,72	4,97	5,96

Summan av de två alternativen Titta på TV samt Titta på video. ## Alternativet är Tittat på TV/video. ### Summan av Tittat på TV samt Tittat på dvd/nedladdad film.

Med tanke på de långa tidsserierna har data redovisats i diagram. För att få en mer övergripande bild av de långsiktiga förändringarna har en trendlinje beräknats med utgångspunkt från glidande trestegs medelvärden (2 per. glid. med). Vi börjar med att titta på mellanstadiet.

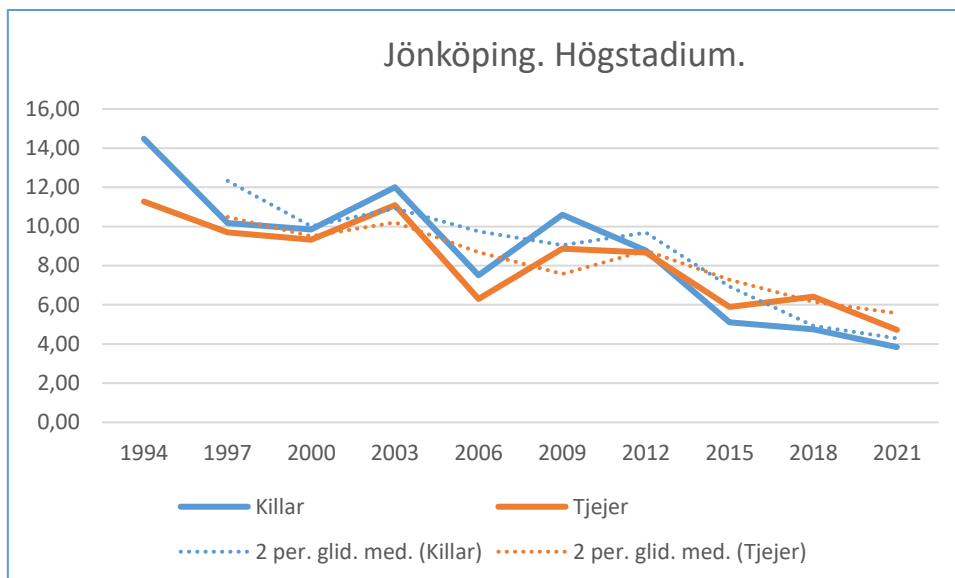

Diagram 5.a Jönköping mellanstadium. Timmar barn/ungdomar uppger att de titta på film och TV den senaste veckan. Medelvärde.

Bilden är mycket entydig – tiden som mellanstadieeleverna ägnat sig åt att titta på film/TV har klart minskat från 1994 till idag. Även om det kan finnas en viss osäkerhet i värdena – med tanke på att alternativen utformats på olika sätt i enkäterna måste vi dock notera att det handlar om en kraftig nedgång – från över tio timmar ned till under fyra timmar i genomsnitt.

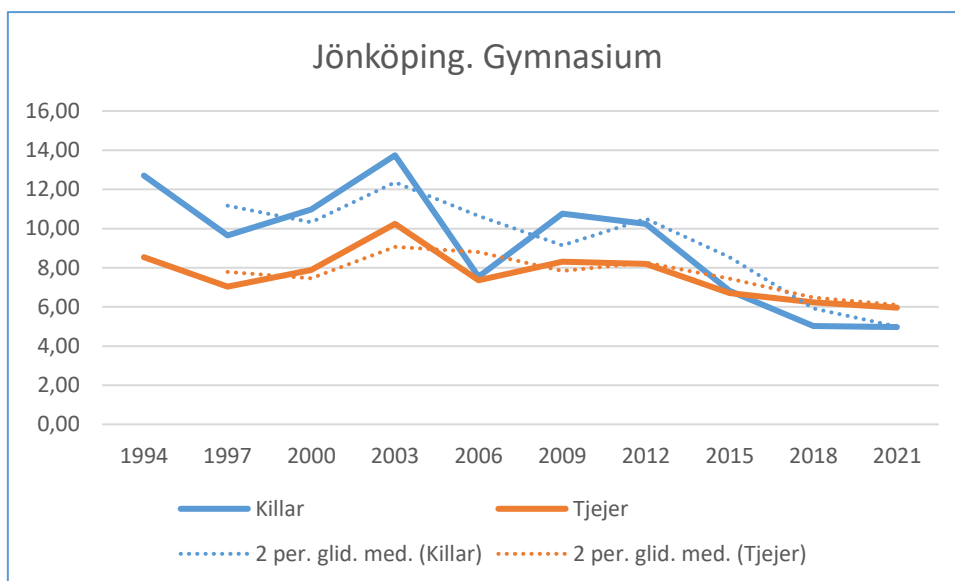
Hur ser det då ut i högstadiet?

Diagram 5.b Jönköping högstadium. Timmar barn/ungdomar uppger att de titta på film och TV den senaste veckan. Medelvärde.

Även här finns en kraftig nedgång som mycket liknar den i mellanstadiet. Har vi liknande förändringar i gymnasiet?

Diagram 5.c Jönköping gymnasium. Timmar barn/ungdomar uppger att de titta på film och Tv den senaste veckan. Medelvärde.

Även här finns tecken på att tiden som gymnasieungdomar i genomsnitt ägnat sig åt att titta på TV/se film i dagens läge är lägre än vad som gällde i slutet på 1990- och början av 2000-talet. Däremot tycks nedgången främst ha börjat från 2003 och nedgången är inte riktigt lika stor som i de båda lägre stadierna. Detta trots att det genomsnittliga tittandet på film/TV de första åren var lika högt som i de båda lägre stadierna. Detta innebär att genomsnittet för gymnasiet i dagsläget ligger något högre än i de båda lägre stadierna.

Lyssnat på musik

Ser vi till de två första undersökningarna - från åren 2000 och 2003 – ingår två alternativ som handlar om att lyssna på musik, nämligen Lyssnade på musik i radio och Lyssnade på band/skivor/CD/internet. Från 2009 finns endast ett alternativ, nämligen lyssnade på musik. I dessa fall presenteras summan av de båda alternativen i tabellen.

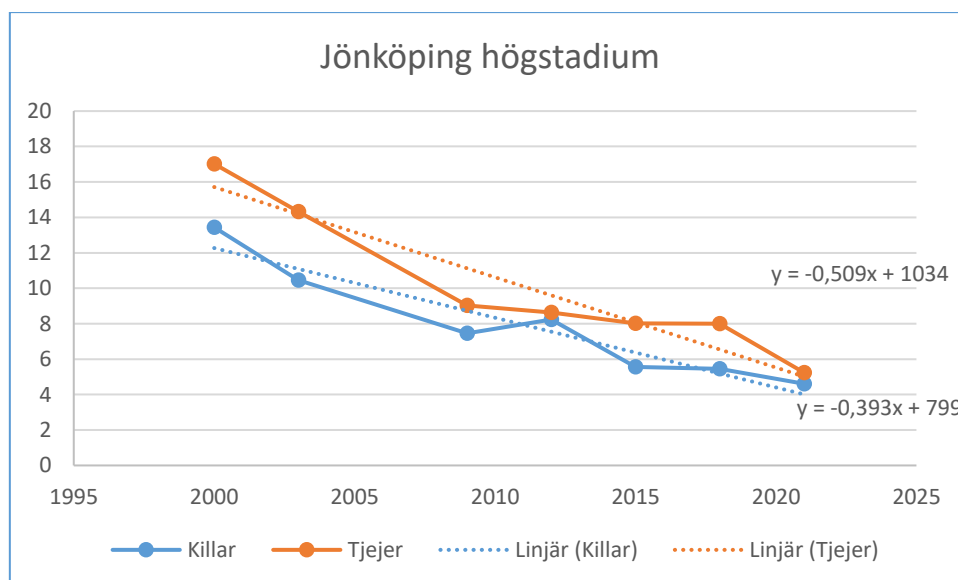
Tabell 10. Jönköping. Timmar barn/ungdomar uppger att lyssnat till musik den senaste veckan. Medelvärde.

År	Mellanstadiet		Högstadiet		Gymnasiet	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
2000 #			13,44	17,02	18,25	18,26
2003 #	5,43	5,68	10,46	14,32	15,16	13,97
2009	2,95	2,90	7,45	9,03	10,53	9,55
2012	3,13	4,34	8,24	8,63	10,22	10,09
2015			5,56	8,02	8,23	11,02
2018			5,45	8,00	8,02	9,33
2021/22			4,61	5,24	7,49	7,70

Summan av alternativen Lyssnade på musik i radio och Lyssnade på band/skivor/CD/internet.

I mellanstadiet är det svårt att uttala sig om vad som hänt eftersom vi inte har några data efter 2012. Från 2009 till 2012 tycks tiden som barnen lyssnat på musik ha ökat, men ligger i båda fallen lägre än för 2003. Det senare kan dock vara osäkert eftersom år 2003 innefattar summan av de två alternativen att lyssna på musik i radio samt lyssna på band/skivor/CD/internet. Uppdelningen mellan de båda alternativen kan ju tänkas leda till att man får en högre skattning.

För att få en mer överblickbar bild av hur det ser ut i högstadiet och gymnasiet presenteras värdena i två diagram, där trenden uppskattats med hjälp av linjär regressionsanalys. Vi börjar med att se till högstadiet (diagram 6.a).

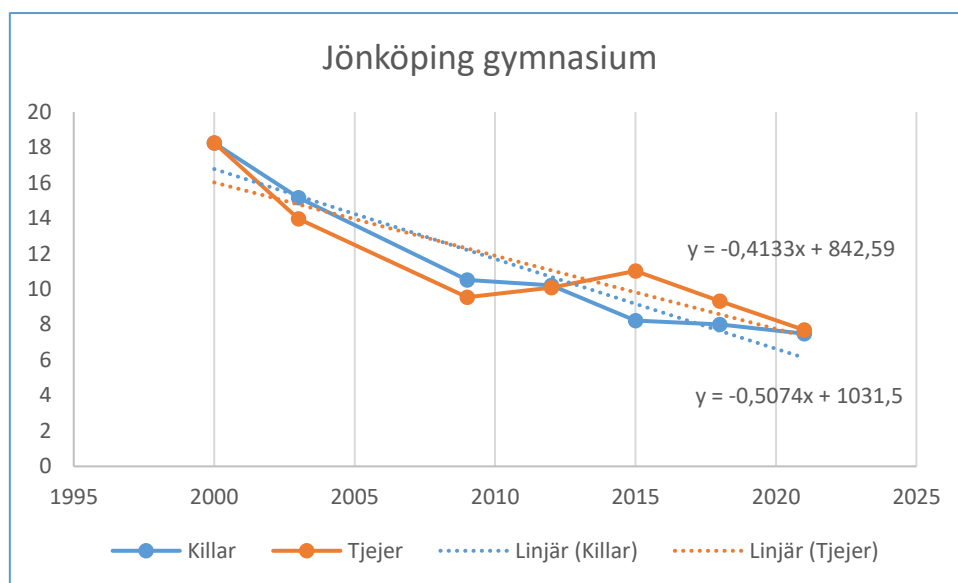

Diagram 6.a Jönköping högstadium. Timmar barn/ungdomar uppger att de lyssnat på musik den senaste veckan. Medelvärde.

Resultaten tyder på att den genomsnittliga tid som ungdomarna lyssnat på musik minskat sedan år 2000, med kraftigast nedgång från 2000 till 2009. Allmänt gäller att minskningen är större bland tjejer än bland killar. I början av perioden lyssnade tjejer mer, i slutet är skillnaden mellan könen liten. Möjligen kan det vara så att skattningarna från 2000 och 2003 kan ligga något

högre eftersom det här finns två alternativ. Fortfarande gäller dock att det trots allt skett en nedgång – dock mindre – från 2009 och framåt.

Frågan är vad som hänt i gymnasiet?

Diagram 6.b Jönköping gymnasium. Timmar barn/ungdomar uppger att de lyssnat på musik den senaste veckan. Medelvärde.

Bilden är likartad men skillnaden i förändringarna är här liten mellan killar och tjejer. Könsskillnaderna när det gäller hur mycket man lyssnat på musik är i gymnasiet liten vid alla undersökningstillfällena.

Spelat dataspel

Uppgifterna kring hur mycket man spelat dataspel kan till viss del vara osäkra eftersom alternativet formulerats på olika sätt i de olika undersökningarna. År 1994 var formulering *Spelade du data- och/eller TV-spel*, från 2009 och framåt *Spelade på dator/tv eller i mobil*. Detta innebär att uppgifterna från 1994 kanske skall avläsa med stor försiktighet.

Tabell 11. Jönköping. Timmar barn/ungdomar uppger att de spelat dataspel/TV-spel eller spel i mobil den senaste veckan #. Medelvärde.

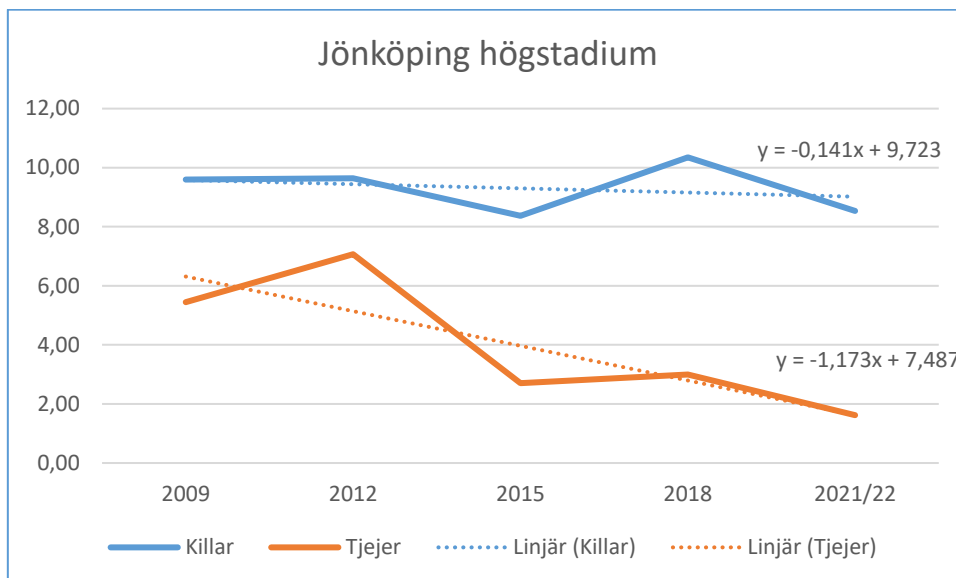
År	Mellanstadiet		Högstadiet		Gymnasiet	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
1994 ##	0,71	0,63	0,56	0,46	1,16	0,21
2009	5,75	3,01	9,60	5,45	9,36	3,74
2012	5,86	4,30	9,64	7,07	9,42	4,62
2015			8,37	2,70	8,33	2,15
2018	8,36	4,51	10,35	3,00	7,68	1,84
2021/22	7,05	3,51	8,54	1,62	6,64	1,68

Frågan finns ej med i undersökningarna från 1997-2006. ## Alternativet lyder här: Spelade du data- och/eller TV-spel förra veckan.

Allmänt gäller att värdena från 1994 ligger mycket lågt, vilket innebär att dessa inte tagits med vid analyserna av förändringar över tid. Dessa startar därför från år 2009. Ser vi till mellanstadiet tycks tiden som killar ägnar åt att spela dataspel ha stigit, men värdet för 2021 ligger lägre

än värdet för 2018. Bland tjejer tycks tiden de i genomsnitt ägnar åt dataspel ha ökat från 2009 till 2018, men sedan gått ned till 2021.

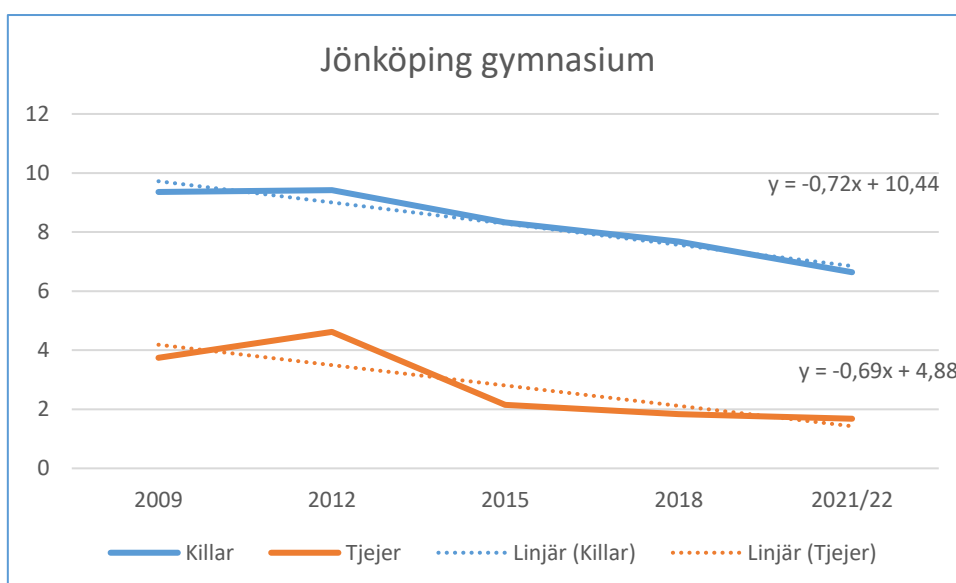
Innan vi ser närmare på utvecklingen i högstadiet och gymnasiet presenteras dessa – dock utan värdena från 1994 – i diagram. För att få en bild av trenden har denna uppskattats med hjälp av linjär regressionsanalys. Vi börjar med att se på högstadiet (diagram 7.a).

Diagram 7.a Jönköping högstadium. Timmar barn/ungdomar uppger att de spelat dataspel den senaste veckan. Medelvärde.

Bland tjejerna i högstadiet har det uppenbart skett en kraftig nedgång, speciellt markant från 2009, 2012 till 2015. Även bland killar pekar trendlinjen mot att det skett en viss nedgång men denna är svag och klart mindre än bland tjejerna. Detta innebär att könsskillnaderna ökar markant över tid.

Hur ser det då ut i gymnasiet?

Diagram 7.a Jönköping gymnasium. Timmar barn/ungdomar uppger att de spelat dataspel den senaste veckan. Medelvärde.

Både bland killar och tjejer tycks tiden de i genomsnitt ägnar åt att spela dataspel ha minskat – i ungefär samma storleksordning – sedan 2009. Sammantaget handlar det om en avsevärd minskning – bland killar med nästan tre timmar, bland tjejer med ungefär 2 timmar.

Jönköping jämfört med andra kommuner

En intressant fråga är hur det ser ut i Jönköping jämfört med andra delar av Sverige. Skiljer Jönköping ut sig på något speciellt sätt? För att få en bild av detta har vi jämfört resultaten med vad som framkommer i andra undersökningar som genomförts i samarbete med *Ung livsstil* under de senaste åren. Det mest omfattande materialet finns här från högstadiet där det är möjligt att göra jämförelser med resultat från 13 kommuner med klart olika social struktur⁴. Här finns glesbygdskommuner som Burlöv, storstadskommuner såsom Malmö, låginkomstkommuner som Eskilstuna och höginkomstkommuner såsom Täby och Lidingö. Detta gör att vi får en ganska bred bild av situationen. Vilka övriga kommuner det handlar om framgår av tabellerna nedan.

I mellanstadiet är materialet mycket begränsat, här finns endast data från Täby att jämföra med. Ser vi till de aktiviteter som är med i båda undersökningarna tycks mellanstadieelever i Jönköping ägna mer tid åt att spela dataspel liksom åt idrott/motion/dans, däremot mindre tid åt att titta på film/TV, hjälpa till hemma samt att läsa läxor. Med tanke på att vi endast kan jämföra med en kommun – dessutom en höginkomstkommun – bör dock dessa skillnader tolkas med stor försiktighet.

Även i gymnasiet är materialet mer begränsat – jämförelser kan göras med Helsingborg, Malmö, Lidingö och Täby. Detta motiverar dock att jämförelserna presenteras mer i detalj vid redovisningen nedan.

För att göra resultaten mer överblickbara har kommunerna sorterats efter den genomsnittliga tid som högstadieelever – sammanlagt för killar och tjejer - använder till olika aktiviteter. Vid sidan av detta presenteras även medianvärdet. Här skall observeras att alla kommuner får samma vikt oberoende av antalet elever som går i respektive stadium och oberoende av antalet svarande i enkäterna. Detta innebär självklart att medianvärdena inte ger en representativ bild av hur det ser ut bland alla elever i Sverige. Skall vi tala om generalisering får denna, genom att materialet innefattar kommuner av olika karaktär, ses utifrån ett annat perspektiv.

För att göra resultaten mer överblickbara har kommunerna i de olika alternativen sorterats utifrån den genomsnittliga tid som högstadieeleverna ägnat sig åt den aktuella aktiviteten, från lägst till högst. Vid sidan av detta presenteras även medianvärden för att ge en sammanfattande bild att jämföra med⁵.

Hjälpt till hemma.

I tabell 12 presenteras uppgifter kring hur mycket tid ungdomar i olika kommuner i genomsnitt uppgett att de hjälpt till hemma under den senaste veckan. Som redan noterats har kommunerna sorterat med utgångspunkt från genomsnittstiden för högstadieeleverna.

---

⁴ I vissa fall blir det färre kommuner eftersom alla de alternativ vi har i Jönköping inte finns med i alla de övriga kommunerna.

⁵ Här är det viktigt att observera att alla kommuner – oberoende av storlek och antalet svarande i undersökningarna - har samma vikt. Detta innebär självklart att de inte kan ses som en skattning av hur det skulle kunna vara bland samtliga elever i Sverige.

Tabell 12. Timmar barn/ungdomar uppger att de hjälpt till hemma den senaste veckan. Medelvärde efter kön, kommun och stadium.

Kommun, år	Högstadiet		Gymnasiet	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Täby, 2019	2,06	2,10		
Lidingö, 2019	2,33	2,59	2,23	2,45
Vallentuna, 2019	2,86	2,60		
Knivsta, 2019	2,61	2,89		
Värmdö, 2018	2,62	2,92		
Helsingborg, 2021	3,08	2,88	3,57	3,92
Haninge, 2016/17	2,58	3,61	3,92	5,17
Eskilstuna, 2019	3,08	3,16		
Jönköping, 2021/22	3,08	3,22	3,05	3,84
Huddinge, 2014/15	3,03	3,38	3,68	5,52
Burlöv, 2021	2,90	4,04		
Askersund, 2019	3,49	4,04		
Malmö, 2019	3,39	4,25	4,40	5,20
Heby, 2019	3,81	4,03		
Median	2,97	3,19	3,63	4,55

I högstadiet ligger den genomsnittliga tiden ungdomarna ägnat åt att hjälpa till hemma ganska nära medianvärdet, Jönköping tycks alltså inte skilja ut sig speciellt. I gymnasiet ligger det däremot lägre, dock högre än i Lidingö.

Idrottat/motionerat/dansat

I tabell 13 redovisas data för hur mycket tid ungdomar i olika kommuner i genomsnitt uppgett att de idrottat/motionerat/dansat under den senaste veckan. Som redan noterats har kommunerna sorterat med utgångspunkt från genomsnittstiden för högstadieeleverna.

Tabell 13. Timmar barn/ungdomar uppger att de idrottat/motionerat/dansat den senaste veckan. Medelvärde efter kön, kommun och stadium.

Kommun, år	Högstadiet		Gymnasiet	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Burlöv, 2021	3,03	2,68		
Malmö, 2019	4,87	4,23	6,58	4,20
Eskilstuna, 2019	4,88	4,54		
Värmdö, 2018	5,16	4,92		
Vallentuna, 2019	5,25	4,94		
Helsingborg, 2021	5,61	4,59	5,37	3,90
Huddinge, 2014/15	6,09	4,21	6,84	4,07
Haninge, 2016/17	6,17	4,28	7,05	6,08
Knivsta, 2019	5,45	5,22		
Lidingö, 2019	5,77	5,04	5,81	3,67
Jönköping, 2021/22	6,06	4,92	6,19	5,15
Askersund, 2019	6,58	4,72		
Heby, 2019	6,81	5,79		
Täby, 2019	6,72	6,28		
Median	5,69	4,82	6,39	4,14

Ser vi till högstadiet ligger tiden som killar i genomsnitt ägnat åt idrott/motion klart över genomsnittet bland kommunerna men samtidigt skall vi notera att det är lägre än i Heby och Täby. Bland högstadietjejer ligger värdet endast något över medianen. I denna grupp finns också mycket stora variationer. Högstadietjejer i Jönköping ägnar i genomsnitt ungefär dubbelt så mycket tid åt detta som tjejerna i Burlöv (där värdet dock ligger extremt lågt) men nästan 1,5

timmar mindre än högstadietjejer i Täby. I gymnasiet ligger killar något under genomsnittet, tjejerna däremot klart över.

Arbetat mot betalning

Tabell 14 ger en bild av hur mycket tid ungdomar i olika kommuner i genomsnitt uppgett att de arbetat mot betalning under den senaste veckan. Uppgifter om detta finns dock endast med i ett begränsat antal kommuner.

Tabell 14. Timmar barn/ungdomar uppger att de arbetat med lön den senaste veckan. Medelvärde efter kön, kommun och stadium.

Kommun, år	Högstadiet		Gymnasiet	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Vallentuna, 2015 #	0,63	0,80		
Helsingborg, 2015 #	0,88	0,62	1,82	2,12
Lidingö, 2011 #	0,87	0,72		
Jönköping, 2021/22	1,16	0,72	2,30	3,35
Malmö, 2019			2,23	2,18
Median	0,88	0,72	2,23	2,18

Alternativet finns inte med i senare undersökningar som gjorts inom kommunen.

Ser vi till högstadiet ligger killarna klart högst medan tjejerna ligger nära genomsnittet. I gymnasiet är bilden den motsatta – killar ligger kring genomsnittet medan tjejer ligger klart högre än i Helsingborg och Malmö. Med tanke på att uppgifterna endast finns för ett fåtal kommuner skall man dock inte dra alltför långtgående slutsatser.

Läst läxor

Hur mycket tid ägnar då ungdomar åt att läsa läxor. I tabell 15 presenteras genomsnitt för de olika kommunerna. Som redan noterats har kommunerna sorterat med utgångspunkt från genomsnittstiden för högstadieeleverna.

Tabell 15. Timmar barn/ungdomar uppger att de gjort läxor den senaste veckan. Medelvärde efter kön, kommun och stadium.

Kommun, år	Högstadiet		Gymnasiet	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Askersund, 2019	1,34	2,36		
Heby, 2019	1,34	2,58		
Knivsta, 2019	1,93	2,68		
Eskilstuna, 2019	2,03	2,64		
Jönköping, 2021/22	2,36	3,03	2,67	4,40
Burlöv, 2021	2,48	3,15		
Vallentuna, 2019	2,77	3,13		
Värmdö, 2018	2,79	3,31		
Helsingborg, 2021	2,85	3,28	3,80	5,71
Malmö, 2019	2,92	4,49	4,39	6,31
Täby, 2019	3,17	4,26		
Lidingö, 2019	4,27	5,21	4,75	5,93
Median	2,63	3,14	4,10	5,82

Ungdomarna i Jönköping tycks ägna relativt lite tid åt läxläsning. I högstadiet ligger medeltiden klart under genomsnittet för kommunerna bland killar och något under för tjejer. På gymnasiet hittar vi de klart lägsta värdena för Jönköping.

Träffat/umgåtts med kompisar

I tabell 16 presenteras uppgifter kring hur mycket tid ungdomar i olika kommuner i genomsnitt uppgett att de träffat/umgåtts med kompisar under den senaste veckan. Som redan noterats har kommunerna sorterat med utgångspunkt från genomsnittstiden för högstadieläverna.

Tabell 16. Timmar barn/ungdomar uppger att de träffat/umgåtts med kompisar den senaste veckan. Medelvärde efter kön, kommun och stadium.

Kommun, år	Högstadiet		Gymnasiet	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Burlöv, 2021	3,68	4,06		
Helsingborg, 2021	6,18	5,52	6,30	6,01
Jönköping, 2021/22	5,81	5,92	5,96	6,22
Huddinge, 2014/15	6,12	6,54	8,27	8,41
Haninge, 2016/17	5,74	7,36	9,18	9,26
Malmö, 2019	6,14	7,09	8,54	8,22
Eskilstuna, 2019	6,58	7,00		
Knivsta, 2019	6,61	7,29		
Vallentuna, 2019	6,68	7,84		
Täby, 2019	7,34	7,62		
Askersund, 2019	7,72	8,44		
Lidingö, 2019	7,98	8,78	9,56	9,61
Värmdö, 2018	8,95	9,93		
Täby, 2013			8,74	9,38
<i>Median</i>	6,58	7,29	8,54	8,41

Allmänt gäller att den genomsnittliga tid som ungdomarna uppger att de ägnar åt att träffas/umgås med kompisar är låg i Jönköping jämfört med hur det ser ut i övriga kommuner. I högstadiet finner vi dock klart lägre värden för Burlöv medan värden i gymnasiet tillhör de lägsta.

Läst böcker/lyssnat på ljudböcker

Frågan om hur mycket ungdomar läser böcker tas med jämna mellanrum upp i kulturdebatten. Många är bekymrade över hur lite de gör detta och enligt uppgifter från Medieinstitutet skulle tiden ungdomar ägnar åt att läsa böcker ha minskat ännu mer under de senaste åren. I tabell 17 presenteras uppgifter kring hur mycket tid ungdomar i olika kommuner i genomsnitt uppgett att de läst böcker under den senaste veckan.

Tabell 17. Timmar barn/ungdomar uppger att de läst böcker och lyssnat på ljudböcker den senaste veckan. Medelvärde efter kön, kommun och stadium.

Kommun, år	Högstadiet		Gymnasiet	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Askersund, 2019	0,49	0,92		
Vallentuna, 2019	0,64	0,95		
Eskilstuna, 2019	0,79	0,87		
Heby, 2019	0,60	1,14		
Värmdö, 2018	0,73	1,18		
Helsingborg, 2021	1,37	1,52	1,04	1,66
Jönköping, 2021/22	1,06	1,86	1,29	1,62
Burlöv, 2021	0,94	2,02		
Malmö, 2019	1,12	1,89	1,57	2,08
Lidingö, 2019			1,07	0,88
Täby, 2013 #			2,14	2,61
<i>Median</i>	<i>0,79</i>	<i>1,18</i>	<i>1,29</i>	<i>1,66</i>

Finns ej med i undersökningen från 2019.

Resultaten tyder på att högstadieeleverna, speciellt tjejerna, i Jönköping jämförelsevis ägnar relativt mycket tid åt att läsa böcker. I gymnasiet tycks däremot värdena ligga kring genomsnittet.

Tittat på film, tv, serier

I tabell 19 presenteras uppgifter kring hur mycket tid ungdomar i olika kommuner i genomsnitt uppgett att de tittat på film/TV eller serier under den senaste veckan.

Tabell 19. Timmar barn/ungdomar uppger att de tittat på film, TV, serier den senaste veckan. Medelvärde efter kön, kommun och stadium.

Kommun, år	Högstadiet		Gymnasiet	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Burlöv, 2021	3,64	3,95		
Jönköping, 2021/22	3,84	4,72	4,97	5,96
Värmdö, 2018	3,89	5,66		
Täby, 2019	4,02	5,87		
Lidingö, 2019	4,74	5,49	7,00	6,09
Knivsta, 2019	4,52	5,85		
Vallentuna, 2019	4,19	6,60		
Eskilstuna, 2019	4,77	6,06		
Malmö, 2019	5,30	6,70	6,54	8,26
Heby, 2019	5,97	7,16		
Askersund, 2019	5,43	7,81		
Täby, 2013	8,22	11,82	7,14	7,54
Helsingborg, 2021	6,56	6,78	7,15	7,04
<i>Median</i>	<i>4,74</i>	<i>6,06</i>	<i>7,00</i>	<i>7,04</i>

Både i högstadiet och gymnasiet gäller att den genomsnittliga tid som ungdomarna tittar på film/TV i Jönköping ligger mycket lågt och klart under genomsnittet bland kommunerna. Med undantag för högstadiet i Burlöv finner vi de lägsta värdena i Jönköping.

Använt sociala medier

I tabell 18 presenteras uppgifter kring hur mycket tid ungdomar i olika kommuner i genomsnitt uppgett att de använt sociala medier under den senaste veckan. Som redan noterats har kommunerna sorterat med utgångspunkt från genomsnittstiden för högstadieeleverna.

Tabell 18. Timmar barn/ungdomar uppger att de använt sociala medier den senaste veckan. Medelvärde efter kön, kommun och stadium.

Kommun, år	Högstadiet		Gymnasiet	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Helsingborg, 2021	2,30	2,72	4,12	4,90
Malmö, 2019	2,99	4,91		
Burlöv, 2021	4,33	5,08		
Täby, 2019	5,11	7,88		
Jönköping, 2021/22	6,48	6,69	7,30	9,89
Vallentuna, 2019	5,10	8,57		
Knivsta, 2019	4,56	9,28		
Värmdö, 2018	4,90	8,98		
Lidingö, 2019	5,96	9,10	6,29	9,56
Eskilstuna, 2019	6,08	9,04		
Heby, 2019	7,04	8,77		
Askersund, 2019	6,21	10,24		
Täby, 2013			5,62	8,22
Median	5,11	8,67	5,96	8,89

I högstadiet skiljer sig bilden klart mellan könen. Tiden som killar uppger att de använt sociala medier ligger klart över genomsnittet och näst högst efter Heby. För tjejerna gäller däremot att den tid de i genomsnitt använt sociala medier ligger klart under genomsnittet – dock klart högre än i Helsingborg, Malmö och Burlöv. I gymnasiet finner vi både bland killar och tjejer de högsta värdena i Jönköping

Lyssnat på musik

I tabell 20 presenteras uppgifter kring hur mycket tid ungdomar i olika kommuner i genomsnitt uppgett att de lyssnat på musik under den senaste veckan.

Tabell 20. Timmar barn/ungdomar uppger att de lyssnat på musik den senaste veckan. Medelvärde efter kön, kommun och stadium.

Kommun, år	Högstadiet		Gymnasiet	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Jönköping, 2021/22	4,61	5,24	7,49	7,70
Täby, 2019	5,05	6,19		
Burlöv, 2021	5,18	6,29		
Helsingborg, 2021	5,07	6,51	8,92	8,71
Knivsta, 2019	5,52	7,18		
Värmdö, 2018	5,57	8,19		
Vallentuna, 2019	5,92	8,06		
Malmö, 2019	6,57	8,71	10,55	11,82
Eskilstuna, 2019	6,79	8,70		
Täby, 2013			11,27	11,99
Median	5,52	7,18	9,74	10,27

I bägge stadierna och både bland killar och tjejer tycks det vara så att ungdomarna i Jönköping i genomsnitt lägger minst tid på att lyssna till musik i de kommuner där denna fråga ingår. Värdena ligger markant under genomsnittet.

Spelat dataspel

I den offentliga debatten tar man inte så sällan upp att en del killar lägger för mycket tid på att spela dataspel. I tabell 21 presenteras upp gifter kring hur mycket tid ungdomar i olika kommuner i genomsnitt uppgett att spelat dataspel under den senaste veckan. Som redan noterats har kommunerna sorterat med utgångspunkt från genomsnittstiden för högstadieeleverna.

Tabell 21. Timmar barn/ungdomar uppger att de spelat dataspel den senaste veckan. Medelvärde efter kön, kommun och stadium.

Kommun, år	Högstadiet		Gymnasiet	
	Killar	Tjejer	Killar	Tjejer
Vallentuna, 2015 ##	3,52	0,56		
Eskilstuna, 2019	5,73	0,56		
Värmdö, 2018	6,75	0,72		
Malmö, 2019	6,38	1,47	6,24	0,89
Askersund, 2019	8,04	1,11		
Lidingö, 2019 #	7,59	1,69	7,05	1,24
Heby, 2019	8,80	0,87		
Jönköping, 2021/22	8,54	1,62	6,64	1,68
Helsingborg, 2021	8,56	1,65	6,54	0,86
Täby, 2019	8,84	1,81		
Burlöv, 2021 #	8,36	3,72		
Knivsta, 2019	10,55	2,74		
Median	8,20	1,55	6,59	1,07

Summan av spelat dataspel och spelat spel på mobilen. ## För år 2019 finns inga uppgifter.

Värdena för Jönköping ligger något över genomsnittet men är långt ifrån de högsta. Störst är skillnaden för killar i högstadiet och tjejer i gymnasiet.

En sammanfattande bild

Bilden skiljer sig mellan olika aktiviteter. Allmänt kan vi dock notera att Jönköping ligger lågt när det gäller den genomsnittliga tiden barnen och ungdomarna lägger på att läsa läxor, träffa kompisar; titta på TV/film, däremot högt när det gäller att lyssna på musik och att spela dataspel. Tiden som elever i Jönköping lägger på att hjälpa till hemma ligger i högstadiet nära genomsnittet bland kommunerna men i gymnasiet ligger det klart under. För bokläsning gäller att eleverna i Jönköping högstadium ligger över genomsnittet medan gymnasieeleverna ligger nära detta.

Tiden Jönköpings elever lägger på att använda sociala medier ligger över genomsnittet för kommunerna utom bland högstadiet tjejer, där det ligger nära genomsnittet. Bilden när det gäller att arbeta mot betalning är mer splittrad. Killarna i gymnasiet och tjejerna i högstadiet ligger nära genomsnittet, medan killarna i högstadiet och tjejerna i gymnasiet ligger över detta. Ser vi till hur mycket tid barnen och ungdomarna lägger på idrott/motion/dans ligger Jönköping över genomsnittet i högstadiet (dock endast obetydligt bland tjejerna) och bland gymnasiet tjejerna, medan den ligger något under genomsnittet bland killar i gymnasiet.

En intressant fråga är om utvecklingen i Jönköping liknar utvecklingen i landet i övrigt eller om den - åtminstone i vissa avseende – är mer specifik för just Jönköping. Ett definitivt svar kan inte ges på denna fråga men ett underlag för bedömningen kan vi få genom att jämföra bilden i Jönköping från den senaste studien med hur det ser ut i andra kommuner som under den senaste tiden deltagit i undersökningar inom *Ung livsstil*. En sådan jämförelse visar att

bilden till viss del skiljer sig mellan olika aktiviteter. Allmänt kan vi dock notera att Jönköping ligger lågt när det gäller den genomsnittliga tiden barnen och ungdomarna lägger på att läsa läxor, träffa kompisar; titta på TV/film, däremot högt när det gäller att lyssna på musik och att spela dataspel. Tiden som elever i Jönköping lägger på att hjälpa till hemma ligger i högstadiet nära genomsnittet bland kommunerna men i gymnasiet klart under. För bokläsning gäller att eleverna i Jönköping högstadium ligger över genomsnittet medan gymnasieeleverna ligger nära detta. Tiden Jönköpings elever lägger på att använda sociala medier ligger över genomsnittet för kommunerna utom bland högstadietjejer, där det ligger nära genomsnittet. Bilden när det gäller att arbeta mot betalning är mer splittrad. Killar i gymnasiet ligger något under genomsnittet, Tjejer i högstadiet och killar i gymnasiet kring genomsnittet medan tjejerna i gymnasiet ligger över detta. Ser vi till hur mycket tid barnen och ungdomarna lägger på idrott/motion/dans ligger Jönköping över genomsnittet i högstadiet (dock endast obetydligt bland tjejerna) och bland gymnasietjejerna, medan den ligger något under genomsnittet bland killar i gymnasiet.

Sammanfattning

Även om vi i flera fall finner likartad utveckling över tid finns det också fall där utvecklingen skiljer sig mellan kön och stadier. Vi kan notera en nedgång – oberoende av kön och stadium – när det gäller hur mycket tid barn och ungdomar i genomsnitt lägger på att titta på TV/film, lyssna på musik och arbeta mot betalning (alternativet finns inte med i mellanstadiet). Tiden de lagt ned på bokläsning tycks genomgående i högstadiet och gymnasiet ha förändrats obetydligt, i mellanstadiet kan detta inte följas upp eftersom det endast finns uppgifter för 2021.

Utvecklingen framstår också som ganska likartad när det gäller läxläsning, tiden man ägnar sig åt detta har ökat (dock något svagare bland killar i högstadiet) utom bland tjejer i gymnasiet där den minskat. Även när det gäller tid för att träffa kompisar är utvecklingen ganska likartad. Utom bland killar i mellanstadiet har denna minskat. När det gäller dataspel tycks genomsnittstiden som barn och ungdomarna ägnar åt detta minskat något men det finns vissa tecken på att den skulle ha ökat något under de senaste åren bland mellanstadieeleverna.

Tiden barnen och ungdomarna ägnar åt att hjälpa till hemma tycks ha förändrats obetydligt i mellanstadiet, ökat i högstadiet och minskat i gymnasiet (dock ganska lite bland gymnasietjejerna). Tiden man använt till sociala medier tycks ha ökat bland killar men minskat bland tjejer. Den mest varierade bilden framträder om vi ser till utvecklingen när det gäller idrott/motion/dans. I högstadiet läggs mindre tid på detta, i gymnasiet och bland mellanstadietjejer är förändringarna små men bland mellanstadiekillar har den ökat.

Referenser

Blomdahl, Elofsson. *Ung livsstil i Jönköping 1994-2022.*

Blomdahl, Elofsson. *Hur många motionerar/idrottare för lite och vilka är dom? En studie av den unga befolkningen i Stockholm, Haninge, Helsingborg, Jönköping och Lidingö.* 2007. Institutionen för socialt arbete vid Stockholms universitet och forskningsenheten vid idrottsförvaltningen i Stockholms stad.